MAASEUDUN TULEVAISUUS
Maa- ja metsätaloustuottajajärjestön äänenkannattaja – Perustettu 1916

Päätoimittaja
Lauri Kontro
Toimituspäälliköt
Jussi Martikainen
Tiina Taipale

Töitä suomalainen paiskii kaikkiaan noin 33 vuotta ja elelee työelämän ulkopuolella 47 vuotta. Ei ihme, että hyvinvointivaltio natisee liitoksissaan ja eläkelupaukset muuttuvat pian eläkeleikkauksiksi. **TOIMITTAJA HANNA SÄNTTI TALOUSELÄMÄSSÄ**

Liike puolueiden välillä kasvaa

Vuosi sitten pidetyt eduskuntavaalit olivat historialliset ja päätyivät ”isoon jytkyyn”. Perussuomalaiset nousivat puheenjohtajansa Timo Soinin johdolla ryminällä suurten puolueiden joukkoon.

Perussuomalaisten kannatus nousi 15 prosenttiyksikköä ja kansanedustajien määrä kasvoi 39:ään. Toista äärilaitaa edusti silloinen pääministeripuolue keskusta, joka menetti vaaleissa kannatuksestaan seitsemän prosenttiyksikköä ja 16 kansanedustajaa.

Sami Borgin johtama 18 tutkijan ryhmä on selvittänyt, mitä viime eduskuntavaaleissa tapahtui. Muutosvaalit 2011 kirjan mukaan perussuomalaiset keräsi kannatuksestaan kaksi kolmasosaa kolmelta suurelta puolueelta. Edellisissä vaaleissa äänestämättä jättäneiden ja ensimmäistä kertaa äänestäneiden osuus oli noin viidennes.

Perussuomalaiset onnistuivat saamaan aikaisemmissa vaaleissa nukkuneet liikkeelle etenkin pääkaupunkiseudulla.

Eniten perussuomalaisille ääniä menetti SDP, joka pelastui rökäletappiolta liikkuvien äänestäjien ansiosta. Keskustan alamäelle antoi vauhtia se, että osa puolueen kannattajista jätti vaalit väliin.

Tutkijaryhmän mukaan perussuomalaisten historiallisen nousun syitä oli monta. Euroopan talouskriisi ja siihen liittyneet tukitoimet, koko edellisen vaalikauden vellonut vaalirahoituskohu ja ulkomaalaiskeskustelu satoivat perussuomalaisten laariin.

Myös perussuomalaisten kannatuksen noususta kertoneilla mielipidemittauksilla oli vaikutusta. Myönteinen kannatuskehitys toi puolueelle lisää kannattajia, koska voittajajoukkueessa on mukava olla mukana.

Perussyy vaalitulokseen oli, että äänestäjät halusivat ravistella politiikan vanhoja valtarakenteita. Tutkija Kimmo Grönlundin mukaan ”vaalit olivat protestivaalit Suomen poliittisen eliitin konsensuaalisia pariutumisriittejä vastaan”.

Vaalitulokseen vaikutti myös merkittävä muutos poliittisessa kulttuurissa. Tutkimus vahvistaa vanhaa sanontaa, ettei mikään ole niin epäluotettava kuin äänestäjä. Suomessa ei ole koskaan aikaisemmin ollut yhtä vähän puolueuskollisia äänestäjiä kuin nyt. Kynnys vaihtaa puoluetta on alentunut ja äänestämättä jättävien määrä on kasvanut.

Timo Soini johti puolueensa historialliseen vaalivoittoon vuosi sitten

Mitä perussuomalaisia äänestäneet sitten saivat? Huolimatta siitä, että puolueelle tarjottiin monta kertaa mahdollisuutta osallistua hallitusneuvotteluihin, Timo Soini johti joukkonsa oppositioon keskustan seuraksi. Toisaalta äänestäjät saivat mitä halusivatkin, koska puolue piti tiukasti kiinni ennen vaaleja esittämistään kynnyskysymyksistä kuten siitä, että Suomen EU-politiikan pitää muuttua.

Hallituksen synnyttäminen ilman ainoaa voittajaa, vaikutti alkuvaiheessa hankalalta. Kokoomuksella ei kuitenkaan ollut varaa hukata saavuttamaansa suurimman puolueen asemaa. SDP asetti perussuomalaisten pelossa kynnyskysymyksiä hallitukseen osallistumiselle. Nämä kynnykset ovat kuitenkin pikku hiljaa hioutuneet pois. Takuiden vaatimiset ovat uusien tukipakettien rakentelun lomassa unohtuneet ja arvonlisäverojakin päätettiin korottaa.

Vaikka presidentinvaalit olivatkin henkilövaalit, osoittivat ne kuitenkin, että muutokset puolueiden kannatusluvuissa voivat olla suuria ja nopeita.

Kaikissa puolueissa luetaan vaalianalyysiä tarkasti. Aikaa menneiden vaalien analysointiin ei kuitenkaan ole paljoa. Syksyllä on edessä kuntavaalit ja taistelu äänistä on entistäkin tiukempaa.

> **Äänestäjät halusivat ravistella politiikan vanhoja valtarakenteita.**

Kohtuus palkkioissakin

Suurten yritysten johtajapalkkiot ja palkitsemiskäytännöt ovat viime viikkoina saaneet osakseen ansaittua arvostelua. Tappiota tahkoava valtionyhtiö Finnair on salailtujen johtajabonustensa vuoksi sekaisin, ja sen palkitsemissotkut olivat jo vähällä suistaa omistajaohjauksesta vastaavan ministerin Heidi Hautalan (vihr.) asemastaan.

Oma keskustelunsa on noussut muutamien yritysten käytännöstä perustaa avainhenkilöilleen omat sijoitusyhtiöt, joiden kautta palkitseminen ja sitouttaminen on hoidettu. Järjestelyjen avoimuus ja palkkioiden verokohtelu herättävät yritysten kannalta kiusallisia kysymyksiä.

Henkilöstön – johon myös johtajat yrityksen omistajien näkökulmasta kuuluvat – palkitseminen hyvästä työstä on kannatettavaa ja kannattavaa. Omistajat luopuvat osasta yrityksen tulosta varmistaakseen motivaation tuloksen tekemiseen jatkossakin. Periaatteessa kyse on puhtaasti omistajien asiasta.

Valtion yrityksissä ja esimerkiksi suurissa osuuskunnissa omistajajoukko on kuitenkin hyvin laaja. Silloin yrityksellä on poikkeuksellisen suuri vastuu huolehtia omistajakuntansa tiedonsaannista yrityksen toiminnasta.

Osassa yrityksiä tätä vastuuta on kannettu huonosti. Ulospäin on syntynyt kuva suljetuista hyvä veli-verkostoista, jossa palkkajohtajat ja hallitusammattilaiset sopivat ristiin palkkioiden jakamisesta toisilleen. Palkkiosummat ovat nousseet jopa miljooniin euroihin, eivätkä ne aina ole olleet sidoksissa yritysten menestykseen.

Epäonnistunut palkitseminen voi olla yritykselle suureksi vahingoksi. Pahimmillaan johdon itsensä laatimat palkkiojärjestelmät johtavat palkkioiden maksimointiin yrityksen edun sijaan. Salailtuina ja epäoikeudenmukaisiksi koettuina ne aiheuttavat myös nopean moraalikadon järjestelmään kuulumattomille työntekijöille.

Avoimuus, oikeudenmukaisuus ja kohtuus ovat hyvä ohjenuora palkitsemisessa. Palkitseminen on toimivinta silloin, kun se ulottuu koko henkilöstöön.

VIERASYLIÖ

Monialaiset tilat yleistyvät

Sivutoiminen viljely lisääntyy suomalaisilla maatiloilla jatkossa. Myös yritystoiminnan monipuolistuminen jatkuu.

Nämä maatilojen tulevaisuudennäkymät pohjautuvat Turun yliopiston politiikan tutkimuksen laitokselle tekemääni pro gradu -tutkielmaan ”Maatalous muutoksessa? Suomalaisen viljelijän näkemys Euroopan unionin maatalouspolitiikasta ja maatalouden tulevaisuudesta”.

Tutkimustani varten keräsin kyselyaineiston Pohjanmaan, Pohjois-Karjalan ja Varsinais-Suomen elykeskusten alueen maatalousyrittäjien omaa tilaa ja toimialaa koskevista näkemyksistä. Kyselyyn vastasi 347 viljelijää vuosi sitten helmi–maaliskuussa. Kysely oli suunnattu 18–55-vuotiaille maatalousyrittäjille.

Viljelijät arvioivat, että tiloilla tarvitaan uusia tulomuotoja, koska kannattavuus on aikaisempaa heikompi. Viljelijät ennakoivat tukien määrän ja tuotannosta saatavan tulon laskevan edelleen. Uuden työn etsintä ja sivutoimiseksi viljelijäksi siirtyminen on monelle viljelijälle varteenotettava vaihtoehto hankkia toimeentuloa.

Nuoret viljelijät uskovat tulevaisuuteen

Viljelijöiden mukaan suomalainen maatalous kehittyy seuraavaan suuntaan: sivutoiminen viljely lisääntyy, pienet tilat lopettavat, yritystoiminta tiloilla monipuolistuu ja useilla kotieläintiloilla siirrytään kasvinviljelyyn.

Nuoret viljelijät ja isot tilat suhtautuvat maatalouden tulevaisuuteen muita optimistisemmin ja kehittävät tilansa tuotantoa aktiivisesti.

Maatalouden rakennemuutos on ollut voimakasta Suomen EU-jäsenyyden aikana. Monet pienistä tiloista ovat lopettaneet ja tilakoko on kasvanut, vaikkakin maltillisesti.

Viljelijät suhtautuvat varsin kielteisesti isoihin tilayksiköihin perustuvaan maatalouteen, eikä panostusta siihen suuntaan pidetä toivottavana. Kuitenkin yleinen kehitys näyttää kulkevan juuri tähän suuntaan, erityisesti tilakoon suhteen.

Alueiden välillä löytyy myös pieniä eroja. Varsinaissuomalaiset viljelijät ovat suunnitelleet investoivansa tilaansa enemmän kuin pohjoiskarjalaiset. Tuotannon lopettaminen oli useammin pohjoiskarjalaisen viljelijän mielessä kuin varsinaissuomalaisen tai pohjanmaalaisen. Onkin pidettävä huoli, että alueelliset erot eivät tulevaisuudessa kasva liian suuriksi.

Byrokratia ja taloudellinen kuormittavuus rasittavat viljelijöitä eniten. Ylivoimaisesti suurimpina haasteina viljelijät pitävät kustannusten nousua ja epävarmaa maatalouspolitiikkaa.

> **Byrokratia ja taloudellinen kuormittavuus rasittavat viljelijöitä eniten.**

Omavaraisuudesta pidettävä kiinni

Viljelijät ovat lähes yksimielisiä siitä, että ruoantuotannon on oltava mahdollista kaikkialla Suomessa. Alueellista keskittymistä ei pidetä toivottavana.

Viljelijät pitävät myös tärkeänä, että maatalouden edellytyksistä huolehditaan kaikissa Euroopan unionin jäsenmaissa. Tämän on oltava tavoite EU:n politiikassa, jotta myös suomalaisella maataloudella on toimintaedellytykset pohjoisista tuotanto-olosuhteista huolimatta.

Lisäksi viljelijät pitävät tärkeänä, että unionin maatalouspolitiikassa keskityttäisiin jäsenmaiden yksilöllisiin tarpeisiin eikä yhteiseen, kaikille samanlaiseen, maatalouspolitiikkaan.

Viljelijöiden toiveena on kansallisen maatalouspolitiikan roolin vahvistaminen tulevaisuudessa.

Lähiruoka, puhtaus ja laatu ovat pilareita, joihin suomalainen maatalous viljelijöiden mielestä nojaa.

Viljelijät ovat lähes yksimielisiä siitä, että suomalaisen ruoan turvallisuutta ja puhtautta tulee korostaa entistä enemmän ja kyseiset kriteerit tulee nostaa maatalouspolitiikan keskiöön. Viljelijät painottavat, että kotimainen ruoantuotanto on turvattava ja omavaraisuudesta on pidettävä kiinni.

Viljelijän ääntä on kuultava

Viljelijät tunnistavat maatalouteen ja ruoantuotantoon liittyvät haasteet. Väestönkasvu ja ilmastonmuutos muuttavat markkinoita ja tuotanto-olosuhteita. Ruoan saatavuus ja jakeluvarmuus ovat asioita, jotka koskettavat yhä useampia ihmisiä jatkossa.

Nyt olisi tärkeää ennakoida konkreettisia edessä olevia muutoksia. Varmaa on, että ruokakriisin sattuessa Suomi ei voi olla riippuvainen tuontiruoasta. Suomalaista viljelijää tarvitaan.

Suomalaisen maatalouden tulevaisuudessa on kyse myös kuluttajien valinnoista. Suosimalla lähiruokaa kuluttaja voi paitsi suosia suomalaista työtä myös pienentää omaa hiilijalanjälkeään. Ei ole järkeä kuljettaa tuhansien kilometrien takaa elintarvikkeita, kun voimme tukea suomalaista yrittäjyyttä, työpaikkoja ja säästää luontoa syömällä kotimaista ja lähellä tuotettua ruokaa.

Maataloudessa ei ole kyse pelkästään maatalousyrittäjän omasta työpaikasta. Maatalouteen liittyy myös maaseutumaiseman ylläpitäminen, ympäristöstä huolehtiminen, maatalouden historialliset ja kulttuuriset perinnearvot sekä maaseudun elinvoimaisuus. Tätä kokonaisuutta eivät kaikki suomalaiset ymmärrä.

Suomalaisen maatalouden tulevaisuus ei ole synkkä. Viljelijät uskovat oman tilansa tulevaisuuteen, vaikka koko Suomen maatalouden tulevaisuuteen ei suhtaudutakaan yhtä luottavaisesti.

Suomalaisen ruoantuotannon tulevaisuuden kannalta on olennaista, että viljelijän ääntä kuullaan päätöksenteossa ja maatalouden kokonaismerkitys ymmärretään.

Kyse on monelta osin maaseudun elinvoimaisuudesta. Päättäjien rooli tässä kokonaisuudessa on huolehtia maatalouden kannattavuudesta ja kannustavuudesta niin kansallisella kuin EU-tasolla.

ELINA HELMANEN
Kirjoittaja on valtiotieteiden maisteri.

PÄIVÄN KUVA

ERIKA LINDSTRÖM

Kevättä rinnassa

Rinta röyheäksi ja katse kohti kevättä. Näin tuumaa talitintti kylpiessään kevätauringossa Paippisissa.
Päivän pidentymisestä kertovan laulannan talitiainen on aloittanut jo hyvissä ajoin tammikuussa ja pohjoisessakin helmikuussa.
Nykyään ti-ti-tyy-luritus on harvinainen. Tilalle on tullut lyhyempi ti-tyy. Muutos on alkanut kaupungeista, mutta nykyään jo moni maaseudun tiainenkin laulaa typistettyä virttä.

Päivän kuva -ehdotuksia voi lähettää MT:n toimitukseen osoitteeseen lukijankuva@maaseuduntulevaisuus.fi. Julkaistuista kuvista maksetaan palkkio.

KOLUMNI: PAULA TAIPALE

Yksi taukojumppa kiinalaisittain, kiitos

Taustalla soi perinteinen kiinalainen musiikki. Erhu, ”kiinalainen viulu” vinkuu ja nainen laulaa päälle kimeällä äänellä.

Pienessä toimistohuoneessa jumppaa työpöytien välissä kuusi ihmistä. Mennään kyykkyyn, hypitään, heilutellaan käsiä, venytetään kylkiä.

Koreografia ei ole helppo. Vieressä hetkuttavan miehen puvun takki kiristää. Tulee lämmin.

”Ja vielä kerran alusta!” pomo kiljaisee.

Pekingissä työskentely kohottaa kuntoa.

Tänäkin maanantaina kiinalaisilla työpaikoilla jumpataan. Pakolliset jumppahetket kuuluvat monien työpaikkojen rutiineihin.

Pakkohymyilyn uutisoitiin joitain vuosia sitten kohentavan omaa mielialaa. Toisen tutkimuksen mukaan se voi olla suorastaan vahingollista: negatiivisten tunteiden tukahduttaminen vie ainakin kovasti energiaa.

Pakkoliikunnassa tuskin on huonoja puolia. Taukojumppa, joka kokoaa toimiston väen iltapäivisin yhteen, tuntuu kyllä ensin tyhmältä – sitten oikein hyvältä, kun veri alkaa kiertää.

> **Pakkoliikunnassa tuskin on huonoja puolia.**

paula.taipale@maaseuduntulevaisuus.fi

Toimistotalossa, jossa työskentelin, on lisäksi pingispöytiä viidessä kerroksessa. Pöytätennis on erottamaton osa lounastaukoa. Pallo pomppii niin nopeasti, että sen hädin tuskin näkee.

Kerran viikossa kisaillaan yhdessä: hypätään narua, pelataan potkusulkapalloa. Kuukauden paras saa palkinnon.

Viikon päätteeksi työporukka lähtee vielä pelaamaan sulkapalloa.

Työ muuttuu kaikkialla maailmassa samaan suuntaan. Työpäivän aikana ollaan yhä useammassa paikassa ihan liikaa paikallaan.

Jos istuu töissä kahdeksan tuntia, tunnin raskaskaan liikunta ei riitä palauttamaan aineenvaihduntaa normaalille tasolle, kertoo Työterveyslaitoksen vanhempi tutkija Sirpa Lusa.

Päivän passiivisuus pitää katkaista. Pieni irrottautuminen työtehtävästä auttaa myös aivoja jaksamaan.

Suomessakin eräät työnantajat tarjoavat työntekijöilleen taukojumppatuokioita. Työpaikkaliikuntabarometrin mukaan kolmasosa työpaikoista on hankkinut työpaikalle taukoliikuntavälineitä. Niitä on kuitenkin käyttänyt vain seitsemän prosenttia henkilöstöstä.

Maatalousyrittäjillä mahdollisuudet lisätä liikuntaa työn lomaan ovat hyvät, kun työajoistaan voi päättää itse. Aika moni jumppaa kuitenkin liian vähän.

90-luvun alussa emäntien liikuntakampanjassa nousi esiin, että liikkumaan ei kehtaa lähteä, kun illalla on jo pimeää. Päivällä taas jos lähtee kävelylle, pelättiin muiden ajattelevan, että eikö emännällä ole muuta tekemistä.

Samalla tavoin kesken työpäivän maate menevä on joskus mielletty laiskaksi, tyystin aiheettomasti. Selän rentouttaminen on tärkeää niin istumatyöläiselle kuin raskaita taakkoja liikuttelevallekin.

Sitkeä mielikuva on myös, että fyysistä työtä tekevä ei tarvitsisi kuntoliikuntaa.

Taukoliikunnassa kyse on jäsenten ravistelusta, venyttelystä ja vetristelystä. Tauon ei tarvitse venyä – jo muutama rentouttava liike ja venyttely toimii.

Lisävinkkejä antaa Maatalousyrittäjien eläkelaitoksen uusi niska-hartiaseudun jumppaesite, joka julkaistaan kesällä. Alkaville yrittäjille suunnattua opasta on toivottu.

Suosittelen itse myös kiinalaista taukojumppaa: laita siis musiikki soimaan ja matki kilpavoimistelijoita parhaasi mukaan.

LEHTIKATSAUS

luottamus ta
elpyi elokuussa k
notkahduksesta
kavalaa tote
hiul

Riitely ei poliiseja auta

Keski-Suomalainen nostaa pääkirjoituksessaan esille Kansanedustaja **Kari Rajamäen** (sd.) sohaisun poliisiylijohtaja Mikko Paateron suunnitelmiin poliisiuudistuksesta.
”Entinen sisäministeri, kansanedustaja Kari Rajamäki (sd.) on arvostellut rajusti Paateron vallankäyttöä. Rajamäen mukaan Paaterolle on kertynyt liikaa valtaa: hänen kaudellaan on turvotettu hallintoa, ”Paateron palatsia” ja vähennetty kenttäväkeä.

Paatero on torjunut Rajamäen arvostelun ”pöyristyttävänä”. Tukea Rajamäki on saanut poliisijärjestöjen puheenjohtajalta Yrjö Suhoselta. Hänen mielestään nyt jo kolmas poliisin rakenneuudistus luo sekaannusta ja elämä jatkuvassa muutoksessa syö henkilökunnan voimia varsinaisessa työssä jaksamiselta. Suhonen antaisi rakenneuudistuksen vetovastuun pois Paateron uskotuilta poliisihallituksen ulkopuolelle.

Hallinnollinen kinastelu ei ainakaan lisää kansalaisten turvallisuuden tunnetta tai luottamusta poliisin kykyyn selviytyä perustehtävistään. Kansalaisten vahva tahto on, että poliisin pitää näkyä nimenomaan kenttätyössä.”

Poliisin perustyö kunniaan

Myös **Helsingin Sanomat** on huolissaan poliisihallinnon rakenneuudistuksesta, jonka uusin vaihe käynnistyy lähiaikoina.
”Tiukassa määräraharaamissa keskustellaan poliisin toiminnan uudelleen organisoimisesta. Kentällä sen pelätään vievän entisestään voimavaroja poliisin perustyöstä.

Sisäministerin ja maan hallituksen kannattaa nyt kuunnella tarkalla korvalla poliisin piiristä nousevaa arvostelua. Helsingin Sanomien poliisille tekemän kyselyn tulokset kertoivat myös turhautumisesta. Poliisien mielikuva omasta hallinnostaan näyttää heikentyneen.

Niukkojen voimavarojen aikana on tärkeätä, että poliisitoimen rakenneuudistus ei edelleen heikennä poliisin perustyötä. Mielikuva paisuvasta poliisijohdosta ja uupuvista poliiseista on sietämätön.”

Wallin selvisi kuivin jaloin

Aamulehti vertaa pääkirjoituksessaan suomalaista ja ruotsalaista poliittista kulttuuria. Dragsvik-jupakassa ei ollut kyse ruotsinkielisen varuskunnan kohtalosta vaan RKP:läisen puolustusministerin **Stefan Wallinin** uskottavuudesta.
”Ministeri joutui tilille kun paljastui, että Dragsvikin säilyttäminen oli hänen päätöksensä vaikka hän oli toisin vakuuttanut. Hallituskumppaneiden tuella Wallin kuitenkin selviytyi kuivin jaloin eduskunnan luottamusäänestyksestä.

Wallin saa olla tyytyväinen, että meillä ministeri näyttää pääsevän pälkähästä huomattavasti helpommin kuin Ruotsissa. Siellä Wallinin kollega Sten Tolgfors joutui eromaan epämääräisten saudiyhteyksien takia.”